

พระราชบัญญัติการฉกฉวยเงิน

พ.ศ. ๒๕๕๕

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๓ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๕

เป็นปีที่ ๕๗ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการฉกฉวยเงิน

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๕ ประกอบกับมาตรา ๓๕ และมาตรา ๔๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการฉกฉวยเงิน พ.ศ. ๒๕๕๕”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติการฉกฉวยเงิน พ.ศ. ๒๕๑๗

หมวด ๑

บททั่วไป

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“การฌาปนกิจสงเคราะห์” หมายความว่า กิจกรรมที่บุคคลหลายคนตกลงเข้าร่วมกัน เพื่อทำการสงเคราะห์ซึ่งกันและกันในการจัดการศพหรือจัดการศพและสงเคราะห์ครอบครัวของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ที่ตกลงเข้าร่วมกันนั้น ซึ่งถึงแก่ความตาย และมีได้ประสงค์จะหากำไรหรือรายได้เพื่อแบ่งปันกัน

“สมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์” หมายความว่า สมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ที่จัดตั้งขึ้นเพื่อดำเนินกิจการการฌาปนกิจสงเคราะห์ตามพระราชบัญญัตินี้

“สมาชิก” หมายความว่า สมาชิกสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์

“เงินค่าสมัคร” หมายความว่า เงินค่าสมัครเข้าเป็นสมาชิกของสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์

“เงินสงเคราะห์” หมายความว่า เงินที่สมาชิกร่วมกันออกช่วยเหลือเป็นค่าจัดการศพ หรือค่าจัดการศพและสงเคราะห์ครอบครัวของสมาชิกซึ่งถึงแก่ความตาย รวมทั้งเป็นค่าใช้จ่ายเพื่อดำเนินกิจการของสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานที่เป็นที่ทำการของสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการดำเนินการสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการดำเนินการสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“นายทะเบียน” หมายความว่า นายทะเบียนสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ประจำท้องที่ กรุงเทพมหานคร หรือนายทะเบียนสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ประจำท้องที่ แล้วแต่กรณี

“นายทะเบียนกลาง” หมายความว่า นายทะเบียนกลางสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์

“ปลัดกระทรวง” หมายความว่า ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติ

มาตรา ๕ ห้ามมิให้บุคคลใดนอกจากสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ และการฌาปนกิจสงเคราะห์ที่ได้ขึ้นทะเบียนแล้ว ใช้คำแสดงชื่อในธุรกิจว่า “ฌาปนกิจสงเคราะห์” หรือ คำอื่นใดที่มีความหมายเช่นเดียวกัน

มาตรา ๖ ให้ผู้อำนวยการสำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัวเป็นนายทะเบียนกลาง นายทะเบียนสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ประจำท้องที่กรุงเทพมหานครและนายทะเบียนสมาคม ฌาปนกิจสงเคราะห์ประจำท้องที่อื่น ให้ผู้อำนวยการสำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัวแต่งตั้ง

มาตรา ๗ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์รักษาการ

ตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่กับออกกฎหมายกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้ ยกเว้นค่าธรรมเนียม และกำหนดกิจการอื่นหรือออกระเบียบและประกาศ ทั้งนี้เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวง ระเบียบและประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

หมวด ๒

การจัดตั้งสมาคมพานักสงเคราะห์

มาตรา ๘ สมาคมพานักสงเคราะห์จะมีขึ้นได้ก็แต่โดยอาศัยอำนาจตามบทแห่งพระราชบัญญัตินี้

สมาคมพานักสงเคราะห์จะมีวัตถุประสงค์นอกจากการพานักสงเคราะห์มิได้

มาตรา ๙ สมาคมพานักสงเคราะห์ต้องมีข้อบังคับและต้องจดทะเบียน เมื่อได้จดทะเบียนแล้วให้ มีฐานะเป็นนิติบุคคล

การตั้งสาขาสมาคมพานักสงเคราะห์จะกระทำมิได้

มาตรา ๑๐ การขอจดทะเบียนสมาคมพานักสงเคราะห์ ให้ผู้เริ่มก่อการจัดตั้งจำนวนไม่น้อยกว่าเจ็ดคน ยื่นคำขอพร้อมด้วยข้อบังคับของสมาคมพานักสงเคราะห์ อย่างน้อยสามฉบับต่อนายทะเบียน ประจำท้องที่ที่จะตั้งสำนักงาน

คุณสมบัติของผู้เริ่มก่อการจัดตั้งสมาคมพานักสงเคราะห์ และหลักเกณฑ์ วิธีการยื่นคำขอจดทะเบียน ให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

มาตรา ๑๑ ในการขอจดทะเบียน ถ้าได้ปฏิบัติถูกต้องครบถ้วนตามที่บัญญัติไว้ใน

มาตรา ๑๐ มีข้อบังคับถูกต้องตามมาตรา ๑๑ และข้อบังคับนั้นไม่ขัดต่อกฎหมายและวัตถุประสงค์ของสมาคมพานักสงเคราะห์ กับทั้งผู้เริ่มก่อการจัดตั้งสมาคมพานักสงเคราะห์ทุกคน มีคุณสมบัติถูกต้องตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดตามมาตรา ๑๐ วรรคสอง ให้นายทะเบียนรับจดทะเบียนได้ และให้ออกใบสำคัญแสดงการจดทะเบียน ตามแบบที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดให้แก่สมาคมพานักสงเคราะห์นั้น

ถ้าหากนายทะเบียนเห็นว่าในการขอจดทะเบียนมิได้ปฏิบัติให้ถูกต้องครบถ้วน ตามวรรคหนึ่ง ให้นายทะเบียนมีคำสั่งให้ผู้ยื่นคำขอแก้ไขเปลี่ยนแปลงให้ถูกต้อง เมื่อได้แก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงให้ถูกต้อง ให้นายทะเบียนออกใบสำคัญแสดงการจดทะเบียนให้สมาคมนั้น

ถ้าผู้ยื่นคำขอไม่แก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงให้ถูกต้องตามวรรคสอง ภายในสามสิบวันนับแต่วันทราบคำสั่งนายทะเบียนให้นายทะเบียนมีคำสั่งไม่รับจดทะเบียนและแจ้งคำสั่งไม่รับจดทะเบียนพร้อมด้วยเหตุผลไปยังผู้ขอจดทะเบียนภายในสามสิบวันนับแต่วันยื่นคำขอ

ให้ผู้จดทะเบียนมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งนั้นต่อปลัดกระทรวงได้ โดยทำเป็นหนังสือยื่นต่อนายทะเบียนภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งดังกล่าว และให้นายทะเบียนส่งคำอุทธรณ์ต่อไปยังปลัดกระทรวงโดยมิชักช้า

ให้ปลัดกระทรวงวินิจฉัยให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันยื่นอุทธรณ์ คำวินิจฉัยของปลัดกระทรวงให้เป็นที่สุด

มาตรา ๑๒ ให้นายทะเบียนกลางประกาศการจดทะเบียนสมาคมพาณิชย์สงเคราะห์ในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๑๓ ข้อบังคับของสมาคมพาณิชย์สงเคราะห์อย่างน้อยต้องมีข้อความเกี่ยวกับเรื่องดังต่อไปนี้

- (๑) ชื่อ ซึ่งต้องมีคำว่า “ สมาคมพาณิชย์สงเคราะห์ ” กำกับไว้กับชื่อนั้นด้วย
- (๒) วัตถุประสงค์
- (๓) ที่ตั้งสำนักงาน และวันเวลาเปิดทำการ
- (๔) วิธีการรับสมาชิกและการขาดจากสมาชิกภาพ
- (๕) อัตราเงินค่าสมัคร อัตราเงินค่าบำรุง และอัตราเงินสงเคราะห์ และวิธีการชำระเงินนั้น
- (๖) ข้อกำหนดเกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่ของสมาชิก
- (๗) วิธีการจ่ายเงินค่าจัดการศพ หรือค่าจัดการศพและสงเคราะห์ครอบครัว
- (๘) ข้อกำหนดเกี่ยวกับการใช้จ่ายและการเก็บรักษาเงิน
- (๙) ข้อกำหนดเกี่ยวกับการประชุมใหญ่
- (๑๐) ข้อกำหนดเกี่ยวกับจำนวนกรรมการ การพ้นจากตำแหน่งของกรรมการและการประชุมของ

คณะกรรมการ

มาตรา ๑๔ คุณสมบัติของสมาชิก หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการรับสมาชิกให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

วิธีการจ่ายเงินและการใช้จ่ายและการเก็บเงินรักษาเงินตามมาตรา ๑๓ (๗) และ (๘) ให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

มาตรา ๑๕ วันเวลาเปิดทำการสำนักงานตามมาตรา ๑๓ (๓) ต้องไม่น้อยกว่าห้าวันในหนึ่งสัปดาห์ และวันหนึ่งต้องไม่น้อยกว่าสามชั่วโมงและให้สมาคมพาณิชย์สงเคราะห์ปิดประกาศวัน และเวลาเปิดทำการไว้ที่สำนักงาน

มาตรา ๑๖ การแก้ไขหรือเพิ่มเติมข้อบังคับของสมาคมพาณิชย์สงเคราะห์ จะกระทำได้อีกแต่โดยมติของที่ประชุมใหญ่ และต้องนำไปจดทะเบียนต่อนายทะเบียนภายในสิบวันนับแต่วันที่ที่ประชุมใหญ่ลงมติ

การยื่นคำขอจดทะเบียนตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

นายทะเบียนมีอำนาจไม่รับจดทะเบียนการแก้ไข หรือเพิ่มเติมข้อบังคับของสมาคมฯ ปณิกกิจสงเคราะห์ได้ เมื่อเห็นว่าการแก้ไขหรือเพิ่มเติมนั้นขัดต่อวัตถุประสงค์ของสมาคมฯ ปณิกกิจสงเคราะห์ หรือ ขัดต่อกฎหมาย

การแก้ไขหรือเพิ่มเติมข้อบังคับของสมาคมฯ ปณิกกิจสงเคราะห์ จะยังไม่มีผลใช้บังคับจนกว่านายทะเบียนจะได้รับจดทะเบียนแล้ว

ในกรณีที่นายทะเบียนไม่รับจดทะเบียนการแก้ไข หรือเพิ่มเติมข้อบังคับของสมาคมฯ ปณิกกิจสงเคราะห์ ให้นำมาตรา ๑๑ วรรคสี่ และวรรคห้า มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๓ สมาคมฯ ปณิกกิจสงเคราะห์ต้องจัดทำมีป้ายชื่อเป็นภาษาไทยอ่านได้ชัดเจนติดตั้งไว้ที่หน้าสำนักงาน และต้องติดใบสำคัญแสดงการจดทะเบียนไว้ที่สำนักงานในที่เปิดเผยเห็นได้ง่าย

มาตรา ๑๔ ในกรณีที่ใบสำคัญแสดงการจดทะเบียนสูญหาย ถูกทำลาย หรือชำรุดในสาระสำคัญ ให้นายทะเบียนออกใบแทนใบสำคัญแสดงการจดทะเบียนให้เมื่อสมาคมฯ ปณิกกิจสงเคราะห์ร้องขอ

การขอรับใบแทนใบสำคัญแสดงการจดทะเบียน การออกใบแทนใบสำคัญแสดงการจดทะเบียนให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และแบบที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

หมวด ๓

การดำเนินการกิจการสมาคมฯ ปณิกกิจสงเคราะห์

มาตรา ๑๕ ให้ผู้ริเริ่มก่อการจัดตั้งสมาคมฯ ปณิกกิจสงเคราะห์นัดสมาชิกมาประชุมกันเป็นการประชุมใหญ่สามัญครั้งแรกภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่จดทะเบียนเพื่อตั้งคณะกรรมการและมอบหมายการทั้งปวงให้แก่คณะกรรมการ ในระหว่างที่ยังมิได้มีการประชุมใหญ่สามัญครั้งแรกให้ผู้ริเริ่มก่อการจัดตั้งสมาคมฯ ปณิกกิจสงเคราะห์ มีอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบเช่นเดียวกับคณะกรรมการ

มาตรา ๒๐ การแต่งตั้งกรรมการและการเปลี่ยนตัวกรรมการ ให้ทำได้โดยมติของที่ประชุมใหญ่ และต้องนำไปจดทะเบียนต่อนายทะเบียนภายในสิบสี่วันนับแต่วันที่ที่ประชุมใหญ่ลงมติ

การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

ในกรณีที่นายทะเบียนไม่รับจดทะเบียนกรรมการคนใด นายทะเบียนต้องแจ้งเหตุที่ไม่รับจดทะเบียนให้สมาคมฯ ปณิกกิจสงเคราะห์ทราบ ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ที่ไม่รับจดทะเบียน และให้นำมาตรา ๑๑ วรรคสี่ และวรรคห้า มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในระหว่างที่ยังไม่มีการจดทะเบียนกรรมการของสมาคมฯ ปณิกกิจสงเคราะห์ชุดใหม่ ถ้าข้อบังคับของสมาคมฯ ปณิกกิจสงเคราะห์มิได้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่น ให้กรรมการชุดเดิมปฏิบัติหน้าที่กรรมการต่อไปจนกว่าจะได้มีการจดทะเบียนกรรมการชุดใหม่

มาตรา ๒๑ ให้สมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์มีคณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการจำนวนไม่น้อยกว่าเจ็ดคน โดยมีตำแหน่งนายกสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์หนึ่งคน เลขานุการหนึ่งคน เหรัญญิกหนึ่งคน และตำแหน่งอื่นตามที่คณะกรรมการกำหนด เป็นผู้ดำเนินกิจการของสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ และเป็นผู้แทนของสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ในกิจการที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอก เพื่อการนี้คณะกรรมการจะมอบหมายให้กรรมการคนหนึ่งหรือหลายคนทำการแทนก็ได้

กรรมการของสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ ต้องมีคุณสมบัติตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด
กรรมการสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์มีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสองปี นับแต่วันที่นายทะเบียนรับจดทะเบียน

กรรมการสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ จะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันไม่ได้ เว้นแต่ที่ประชุมใหญ่โดยมติสองในสามของผู้มาประชุมจะกำหนดเป็นอย่างอื่น

ในกรณีที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ และได้มีการแต่งตั้งผู้อื่นเป็นกรรมการแทน ให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งแทนอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน

มาตรา ๒๒ การประชุมใหญ่สามัญ ให้คณะกรรมการเรียกประชุมใหญ่สามัญประจำปี ปีละหนึ่งครั้งภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันสิ้นปีปฏิทิน เพื่อ

- (๑) รับทราบรายงานกิจการในรอบปีที่ผ่านมาของสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์
- (๒) พิจารณาอนุมัติบัญชีรายได้ รายจ่าย และบัญชีงบดุลของสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์
- (๓) เลือกตั้งคณะกรรมการแทนคณะกรรมการเมื่อครบวาระตามมาตรา ๒๑ วรรคสาม
- (๔) พิจารณาวาระอื่น ๆ

มาตรา ๒๓ คณะกรรมการจะเรียกประชุมใหญ่วิสามัญเมื่อใดก็ได้แต่จะเห็นสมควร สมาชิกจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมด หรือไม่น้อยกว่าห้าสิบคนจะทำหนังสือร้องขอต่อคณะกรรมการให้เรียกประชุมใหญ่วิสามัญ เพื่อการใดการหนึ่งเมื่อใดก็ได้

ในกรณีที่สมาชิกเป็นผู้ร้องขอให้เรียกประชุมใหญ่วิสามัญ ให้คณะกรรมการเรียกประชุมใหญ่วิสามัญภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่รับคำร้องขอ ถ้าคณะกรรมการไม่เรียกประชุมใหญ่วิสามัญภายในระยะเวลาดังกล่าว ให้นายทะเบียนมีอำนาจเรียกประชุมใหญ่วิสามัญได้

มาตรา ๒๔ ในการประชุมใหญ่สามัญหรือการเรียกประชุมใหญ่วิสามัญตามมาตรา ๑๘ มาตรา ๒๒ หรือมาตรา ๒๓ คณะกรรมการต้องส่งหนังสือนัดประชุมไปยังสมาชิกทุกคน ซึ่งมีชื่อในทะเบียนสมาชิกก่อนวันนัดประชุมไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน

การเรียกประชุมใหญ่ตามวรรคหนึ่งต้องระบุสถานที่ วัน เวลา และระเบียบวาระการประชุม และจัดส่งรายละเอียดและเอกสารที่เกี่ยวข้องตามควรไปพร้อมกันด้วย

มาตรา ๒๕ การประชุมใหญ่ ต้องมีสมาชิกหรือผู้แทนสมาชิมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดหรือไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยคน จึงจะเป็นองค์ประชุม

ถ้าในการประชุมนัดแรก สมาชิกหรือผู้แทนสมาชิกมาไม่ครบองค์ประชุม หากการประชุมนั้นได้นัด โดยสมาชิกร้องขอให้เลิกประชุม ถ้าการประชุมนั้นมีใช้โดยสมาชิกร้องขอให้นัดประชุมใหญ่อีกครั้งหนึ่งภายในสามสิบวัน การประชุมครั้งหลังนี้ มีสมาชิกหรือผู้แทนสมาชิกมาประชุมไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของจำนวนสมาชิกทั้งหมดหรือไม่น้อยกว่าสามสิบคนก็ให้ถือว่าเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมใหญ่เพื่อแก้ไขหรือเพิ่มเติมข้อบังคับ และการเลิกสมาคมตามปณิสาสการะห์ ต้องมีผู้มาประชุมตามวรรคหนึ่งเท่านั้น

มาตรา ๒๖ ในการประชุมใหญ่ สมาชิกคนหนึ่งมีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน การวินิจฉัยชี้ขาดให้ถือเสียงข้างมาก ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่ง เป็นเสียงชี้ขาด เว้นแต่กรณีการแก้ไขหรือเพิ่มเติมข้อบังคับ และการเลิกสมาคมตามปณิสาสการะห์ ต้องมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของผู้มาประชุม

มาตรา ๒๗ สมาชิกจะมอบฉันทะเป็นหนังสือให้ผู้อื่นซึ่งมิใช่สมาชิกมาประชุมใหญ่และออกเสียงแทนตนก็ได้

ผู้รับมอบฉันทะคนหนึ่งรับมอบฉันทะได้คนเดียว

มาตรา ๒๘ ในกรณีที่จะมีมติเรื่องใด ถ้าส่วนได้เสียของกรรมการหรือสมาชิกของสมาคมตามปณิสาสการะห์ผู้ใดขัดกับประโยชน์ได้เสียของสมาคม กรรมการหรือสมาชิกของสมาคมผู้นั้นจะออกเสียงลงคะแนนในเรื่องนั้นมิได้

มาตรา ๒๙ นายทะเบียนและพนักงานเจ้าหน้าที่อาจร่วมการประชุมใหญ่ของสมาคมตามปณิสาสการะห์ และอาจชี้แจงแสดงข้อคิดเห็นแก่ที่ประชุมใหญ่ได้ แต่ไม่มีสิทธิออกเสียงลงคะแนน

มาตรา ๓๐ ห้ามมิให้สมาคมตามปณิสาสการะห์เรียกเก็บเงินอื่นใดจากสมาชิก นอกเหนือ จากเงินค่าสมัคร เงินค่าบำรุง และเงินสงเคราะห์

เงินค่าสมัครให้เรียกเก็บจากผู้ซึ่งสมัครเข้าเป็นสมาชิกในครั้งแรกเพียงครั้งเดียว ตามอัตราที่กำหนดไว้ในข้อบังคับ และต้องไม่เกินอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง

เงินค่าบำรุงให้เรียกเก็บจากสมาชิกเป็นรายเดือนหรือรายปี ตามอัตราที่กำหนดในข้อบังคับ แต่ต้องไม่เกินอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง

เงินสงเคราะห์ให้เรียกเก็บได้ตามจำนวนสมาชิกที่ตายตามอัตราที่กำหนดไว้ในข้อบังคับ แต่ต้องไม่เกินอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง

สมาคมตามปณิสาสการะห์อาจเรียกเก็บเงินสงเคราะห์ไว้ล่วงหน้า เพื่อสำรองจ่ายเป็นค่าจัดการศพได้ แต่ต้องไม่เกินอัตราที่ที่ประชุมใหญ่กำหนดและต้องกำหนดในข้อบังคับ

ในกรณีที่สมาคมตามปณิสาสการะห์เลิก หรือสมาชิกผู้ใดพ้นจากสมาชิกภาพให้สมาคมตามปณิสาสการะห์คืนเงินสงเคราะห์ที่เรียกเก็บไว้ล่วงหน้า ให้แก่สมาชิกเท่าที่สมาชิกผู้นั้นยังไม่ตกอยู่ใน ความผูกพันที่จะต้องจ่ายเงินสงเคราะห์ตามที่ได้จ่ายล่วงหน้าไว้ให้แล้ว

มาตรา ๓๑ สมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์อาจหักเงินจำนวนหนึ่งไว้จากเงินสงเคราะห์ได้ตามสมควร เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินการของสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ตามอัตราที่ที่ประชุมกำหนด แต่ต้องไม่เกินอัตราที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง

มาตรา ๓๒ กรรมการไม่มีสิทธิได้รับค่าจ้าง หรือประโยชน์อย่างอื่นทำนองเดียวกัน จากสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์

กรรมการอาจได้รับเบี้ยประชุม ค่าพาหนะ หรือประโยชน์อย่างอื่นทำนองเดียวกันจากสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ได้ หากสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ได้วางระเบียบไว้ให้จ่ายได้

ระเบียบของสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ว่าด้วยการจ่ายเบี้ยประชุม ค่าพาหนะ หรือประโยชน์อย่างอื่นทำนองเดียวกันให้แก่กรรมการ ต้องกระทำโดยมติของที่ประชุมใหญ่ และต้องส่งสำเนาที่มีคำรับรองว่าถูกต้องต่อนายทะเบียน

มาตรา ๓๓ ห้ามมิให้ผู้ใดชักชวน ชี้ช่อง หรือจัดการโดยวิธีใด ๆ ที่คล้ายคลึงกันให้ผู้ใดเข้าเป็นสมาชิกสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ที่ยังมิได้จดทะเบียนโดยถูกต้องตามกฎหมาย

มาตรา ๓๔ ห้ามมิให้ผู้ใดชักชวน ชี้ช่อง หรือจัดการให้ผู้อื่นเข้าเป็นสมาชิกในสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ โดยได้รับประโยชน์ตอบแทนเป็นเงินหรือทรัพย์สินอื่น ไม่ว่าจะเป็นสินจ้างหรือค่าใช้จ่ายอื่นจากการชักชวน ชี้ช่อง หรือจัดการนั้น

มาตรา ๓๕ สมาชิกมีสิทธิขอตรวจสอบบัญชี และเอกสารของสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ เพื่อทราบการดำเนินการของสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ที่สำนักงานได้ในเวลาเปิดทำการ

หมวด ๔

การควบคุมสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์

มาตรา ๓๖ สมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ ต้องจัดให้มีทะเบียนสมาชิกตามแบบที่นายทะเบียนกลางกำหนด และให้เก็บรักษาทะเบียนดังกล่าวไว้ที่สำนักงาน พร้อมทั้งหลักฐานและเอกสาร ที่ใช้ประกอบการลงทะเบียนไว้ที่สำนักงาน

สมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ ต้องส่งสำเนาทะเบียนสมาชิกที่มีอยู่ในวันที่ครบเก้าสิบวันนับแต่วันที่จดทะเบียนให้แก่นายทะเบียนภายในสิบสี่วันนับแต่วันดังกล่าว และเมื่อสิ้นเดือนมีนาคม เดือนมิถุนายน เดือนกันยายน และเดือนธันวาคมของทุกปี สมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ต้องส่งสำเนาทะเบียนสมาชิก ในส่วนที่มีการเปลี่ยนแปลงจำนวนสมาชิก ตามที่เป็นอยู่ในวันสิ้นเดือนนั้นต่อนายทะเบียนภายในสามสิบวัน นับแต่วันสิ้นเดือนนั้นตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

มาตรา ๓๗ สมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ ต้องจัดให้มีสมุดชำระเงินประจำตัวสมาชิกให้แก่สมาชิก บัญชีชำระเงินประจำตัวสมาชิก บัญชีแสดงฐานะการเงินและหลักฐานการรับจ่ายเงินตามแบบที่นายทะเบียนกลางกำหนด และต้องเก็บรักษาเอกสารประกอบบัญชีแสดงให้เห็นความถูกต้องแห่งบัญชีนั้นไว้ด้วย

สมาคมสถาปนากิจสงเคราะห์ต้องรายงานจำนวนเงินที่มีอยู่ในมือ และในธนาคารตามที่เป็นอยู่ในวันสิ้นเดือนมิถุนายนของทุกปีต่อนายทะเบียนภายในสามสิบวันนับแต่วันสิ้นเดือนนั้น ตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

มาตรา ๓๘ เมื่อสิ้นปีปฏิทินทุกปี สมาคมสถาปนากิจสงเคราะห์ต้องทำบัญชีรายได้ รายจ่าย และบัญชีงบดุลตามแบบที่นายทะเบียนกลางกำหนด เสนอต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณาภายในหกสิบวัน นับแต่วันสิ้นปี

ให้สมาคมสถาปนากิจสงเคราะห์เสนอต่อที่ประชุมใหญ่เพื่ออนุมัติบัญชีรายได้ รายจ่าย และบัญชีงบดุลนั้นภายในกำหนดหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันสิ้นปีปฏิทิน

สมาคมสถาปนากิจสงเคราะห์ ต้องส่งสำเนางบดุลตามวรรคหนึ่งที่มีคำรับรองว่าถูกต้องต่อนายทะเบียน เพื่อตรวจสอบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ที่ประชุมใหญ่อนุมัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด และสมาคมสถาปนากิจสงเคราะห์ต้องแสดงสำเนางบดุลไว้ที่สำนักงานเพื่อให้สมาชิก และผู้มีส่วนได้เสียตรวจสอบได้ด้วย

มาตรา ๓๙ ให้สมาคมสถาปนากิจสงเคราะห์เก็บหลักฐานเอกสารตามมาตรา ๓๖
มาตรา ๓๗ และมาตรา ๓๘ ไว้เป็นเวลาไม่น้อยกว่าสิบปี

มาตรา ๔๐ ผู้มีส่วนได้เสียจะขอตรวจเอกสาร คัดเอกสาร หรือขอให้คัดรายการและรับรองสำเนาเอกสารเกี่ยวกับสมาคมสถาปนากิจสงเคราะห์จากนายทะเบียน ให้ยื่นคำขอตามแบบที่นายทะเบียนกลางกำหนด

มาตรา ๔๑ เพื่อประโยชน์แก่การดำเนินการของสมาคมสถาปนากิจสงเคราะห์ให้เป็นไปด้วยดี เมื่อมีกรณีที่นายทะเบียนเห็นสมควรที่จะได้ฟังความคิดเห็น และคำวินิจฉัยของสมาชิกในปัญหาหรือกิจการใด นายทะเบียนมีอำนาจสั่งให้คณะกรรมการเรียกประชุมใหญ่วิสามัญ เพื่อพิจารณาและวินิจฉัยปัญหาหรือกิจการนั้นได้

มาตรา ๔๒ เมื่อสมาชิกคนใดคนหนึ่งหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ร้องขอว่าการประชุมใหญ่ของสมาคมสถาปนากิจสงเคราะห์ ถ้าได้นัดเรียกหรือได้ประชุมกันหรือได้ลงมติฝ่าฝืนต่อกฎหมายหรือข้อบังคับ ของสมาคมสถาปนากิจสงเคราะห์ นายทะเบียนมีอำนาจสั่งให้เพิกถอนมติของที่ประชุมใหญ่ที่เกิดขึ้นในการประชุมที่ได้เรียก หรือได้ประชุมกันหรือได้ลงมติฝ่าฝืนต่อกฎหมายหรือข้อบังคับของสมาคมสถาปนากิจสงเคราะห์ นั้นเสียได้ การร้องขอให้เพิกถอนมติของที่ประชุมใหญ่นั้น ถ้าสมาชิกเป็นผู้ร้องขอต้องร้องขอภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ที่ประชุมลงมติ

ในกรณีที่นายทะเบียนมีคำสั่งให้เพิกถอนมติที่ประชุมใหญ่ กรรมการคนหนึ่งคนใดมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งนั้นต่อปลัดกระทรวงได้ โดยทำเป็นหนังสือยื่นต่อนายทะเบียนภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับคำสั่ง และให้นายทะเบียนส่งคำอุทธรณ์ต่อไปยังปลัดกระทรวงโดยมิชักช้า

ให้ปลัดกระทรวงวินิจฉัยให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันยื่นอุทธรณ์
คำวินิจฉัยของปลัดกระทรวงให้เป็นที่สุด

มาตรา ๔๓ ในกรณีที่กรรมการหรือเจ้าหน้าที่ของสมาคมฉ้อโกงกระทำการใดอันก่อให้เกิดความเสียหายแก่สมาคมฉ้อโกง ถ้าสมาคมฉ้อโกงไม่ร้องทุกข์หรือฟ้องคดีให้นายทะเบียนร้องทุกข์หรือฟ้องคดีได้ โดยให้พนักงานอัยการรับว่าต่างให้สมาคมฉ้อโกง และให้สมาคมฉ้อโกงออกค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการร้องทุกข์ฟ้องคดีหรือว่าต่างแก่นายทะเบียนหรือพนักงานอัยการ แล้วแต่กรณี

มาตรา ๔๔ ในกรณีที่คณะกรรมการหรือกรรมการกระทำการหรือละเว้นกระทำการในการปฏิบัติหน้าที่ของตน จนทำให้เสื่อมเสียผลประโยชน์ของสมาคมฉ้อโกงหรือสมาชิก หรือทำให้มีข้อบกพร่องเกี่ยวกับการเงินหรือการบัญชี ให้นายทะเบียนมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือให้ปฏิบัติการดังต่อไปนี้

(๑) ให้คณะกรรมการหรือกรรมการระงับการปฏิบัติบางส่วนที่เป็นเหตุให้เกิดข้อบกพร่องหรือเสื่อมเสียผลประโยชน์ของสมาคมฉ้อโกงหรือสมาชิก

(๒) ให้คณะกรรมการหรือกรรมการแก้ไขข้อบกพร่องตามวิธีการ และระยะเวลาที่นายทะเบียนกำหนด

(๓) ให้คณะกรรมการหรือกรรมการหยุดปฏิบัติหน้าที่เป็นการชั่วคราว เพื่อแก้ไขข้อบกพร่อง นั้น ให้แล้วเสร็จตามวิธีการและภายในระยะเวลาที่นายทะเบียนกำหนด

(๔) ให้คณะกรรมการพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะ หรือให้กรรมการซึ่งเกี่ยวข้องกับการนั้นพ้นจากตำแหน่งกรรมการ

มาตรา ๔๕ เมื่อนายทะเบียนสั่งให้คณะกรรมการพ้นจากตำแหน่งกรรมการทั้งคณะ ให้นายทะเบียนแต่งตั้งคณะกรรมการชั่วคราวขึ้นคณะหนึ่งมีอำนาจหน้าที่ และสิทธิเช่นเดียวกับคณะกรรมการ และให้คณะกรรมการชั่วคราวจัดให้มีการประชุมใหญ่ เพื่อเลือกตั้งคณะกรรมการขึ้นใหม่ทั้งคณะให้เสร็จสิ้นภายในสี่สิบห้าวันนับวันนับแต่วันที่ได้รับแต่งตั้ง

มาตรา ๔๖ เมื่อนายทะเบียนสั่งให้กรรมการคนใดพ้นจากตำแหน่งกรรมการ ให้คณะกรรมการส่วนที่เหลือเรียกประชุมใหญ่ตั้งผู้เป็นกรรมการแทน ภายในเวลาสามสิบวันนับแต่วันที่กรรมการพ้นจากตำแหน่ง ถ้ามิได้ตั้งหรือตั้งกรรมการไม่ได้ตามกำหนดเวลา ให้นายทะเบียนแต่งตั้งสมาชิกคนใดคนหนึ่งเป็นกรรมการแทน และให้ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งนั้นอยู่ในตำแหน่งกรรมการเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน แต่ถ้าวาระของกรรมการผู้นั้นเหลืออยู่ไม่ถึงหนึ่งร้อยแปดสิบวันคณะกรรมการส่วนที่เหลือจะเรียกประชุมใหญ่ เพื่อตั้งกรรมการแทนหรือนายทะเบียนจะดำเนินการแต่งตั้งกรรมการแทนหรือไม่ก็ได้

ในกรณีที่คณะกรรมการเหลืออยู่ไม่ถึงเจ็ดคน ให้นายทะเบียนแต่งตั้งกรรมการชั่วคราวให้ครบจำนวนเจ็ดคน และให้คณะกรรมการจัดให้มีการประชุมใหญ่เพื่อเลือกตั้งกรรมการแทนกรรมการที่พ้นจากตำแหน่งให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนแต่งตั้งกรรมการชั่วคราว

มาตรา ๔๗ ให้การปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้นายทะเบียนหรือผู้ซึ่งนายทะเบียนมอบหมายและพนักงานเจ้าหน้าที่อำนาจ

(๑) เข้าไปในสำนักงานของสมาคมฉบับกิจสงเคราะห์ในวันทำการระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก เพื่อตรวจสอบและควบคุมให้การเป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) สั่งให้กรรมการ หรือเจ้าหน้าที่ของสมาคมฉบับกิจสงเคราะห์ส่งหรือแสดงบัญชีและเอกสารของสมาคมฉบับกิจสงเคราะห์

(๓) สอบถามบุคคลใน (๒) หรือเรียกบุคคลดังกล่าวมาเพื่อสอบถามหรือแสดงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการดำเนินการของสมาคมฉบับกิจสงเคราะห์

ในกรณีการตรวจสอบกระทำโดยพนักงานเจ้าหน้าที่ เมื่อตรวจสอบแล้วให้เสนอรายงานการตรวจสอบต่อนายทะเบียนด้วย

ในการปฏิบัติหน้าที่ของนายทะเบียน หรือผู้ซึ่งนายทะเบียนมอบหมายและพนักงานเจ้าหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง ให้นำบุคคลซึ่งเกี่ยวข้องอำนวยความสะดวกตามสมควรแก่นายทะเบียนหรือผู้ซึ่งนายทะเบียนมอบหมายและพนักงานเจ้าหน้าที่

มาตรา ๔๘ นายทะเบียนหรือผู้ซึ่งนายทะเบียนมอบหมายและพนักงานเจ้าหน้าที่ต้องมีบัตรประจำตัวตามแบบที่นายทะเบียนกลางประกาศกำหนด

ในการปฏิบัติตามหน้าที่ นายทะเบียนหรือผู้ซึ่งนายทะเบียนมอบหมายและพนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดงบัตรประจำตัวเมื่อบุคคลซึ่งเกี่ยวข้องร้องขอ

หมวด ๕

การฉกฉวยของส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ

รัฐวิสาหกิจ และองค์กรวิชาชีพซึ่งเป็นนิติบุคคล

ที่อยู่ภายใต้การกำกับของรัฐ

มาตรา ๔๙ ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือองค์กรวิชาชีพซึ่งเป็นนิติบุคคลที่อยู่ภายใต้การกำกับของรัฐใดที่ประสงค์จะดำเนินการฉกฉวยของส่วนราชการ ให้นำปฏิบัติตามระเบียบที่กำหนดในมาตรา ๕๐

มาตรา ๕๐ ให้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กำหนดระเบียบการขึ้นทะเบียน การดำเนินการ การควบคุม และการเลิกกิจการการฉกฉวยของส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ และองค์กรวิชาชีพซึ่งเป็นนิติบุคคลที่อยู่ภายใต้การกำกับของรัฐขึ้นไว้ ระเบียบนี้เมื่อได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีแล้วให้ใช้บังคับได้

เมื่อการฉกฉวยทรัพย์สินของส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจและองค์กร
วิชาชีพ ซึ่งเป็นนิติบุคคลที่อยู่ภายใต้การกำกับของรัฐได้ขึ้นทะเบียนตามที่กระทรวงการพัฒนาสังคมและความ
มั่นคงของมนุษย์กำหนดไว้ในวรรคหนึ่งแล้ว ให้ถือว่าการฉกฉวยทรัพย์สินดังกล่าวเป็นงานอันอยู่ในอำนาจ
หน้าที่ของส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ และองค์กรวิชาชีพ ซึ่งเป็นนิติบุคคลที่อยู่ภายใต้การ
กำกับของรัฐนั้น

หมวด ๖

การเลิกฉกฉวยทรัพย์สิน

มาตรา ๕๑ สมาคมฉกฉวยทรัพย์สินย่อมเลิกด้วยเหตุหนึ่งเหตุใด ดังต่อไปนี้

- (๑) ที่ประชุมใหญ่ลงมติให้เลิก
- (๒) นายทะเบียนสั่งให้เลิกตามมาตรา ๕๒
- (๓) ศาลสั่งให้เลิกตามมาตรา ๕๔

เมื่อเลิกสมาคมฉกฉวยทรัพย์สิน ให้นายทะเบียนกลางประกาศเลิกในราชกิจ
จานุเบกษา และให้นายทะเบียนปิดประกาศที่สำนักงานด้วย

มาตรา ๕๒ นายทะเบียนมีอำนาจสั่งให้เลิกสมาคมฉกฉวยทรัพย์สินได้ในกรณี
ดังต่อไปนี้

- (๑) สมาชิกไม่น้อยกว่าหนึ่งในสี่ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดร่วมกันยื่นคำร้องขอต่อ
นายทะเบียน ขอให้เลิกสมาคมฉกฉวยทรัพย์สิน พร้อมด้วยเหตุผลประกอบคำร้องขอและนายทะเบียนได้
สอบสวนหลักฐานเหตุผลประกอบคำร้องขอแล้ว เป็นที่ปรากฏแน่ชัดว่าสมาคมฉกฉวยทรัพย์สินสมควร จะต้อง
เลิกดำเนินการ ตามคำร้องขอนั้น
- (๒) บุคคลอื่นซึ่งมิได้เป็นกรรมการคนหนึ่ง หรือหลายคนเข้ามากระทำการในฐานะกรรมการ และ
นายทะเบียนได้มีคำสั่งให้บุคคลดังกล่าวเลิกกระทำการในฐานะกรรมการแล้ว แต่ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของนาย
ทะเบียน
- (๓) มีพฤติกรรมการทำให้เห็นว่าการดำเนินการของสมาคมฉกฉวยทรัพย์สินนั้นไม่เป็นไป โดย
สุจริต และนายทะเบียนได้สอบสวนพฤติการณ์ดังกล่าวแล้วมีเหตุผลเป็นที่เชื่อถือได้
- (๔) มีพฤติการณ์ที่ทำให้เห็นว่าการดำเนินการของสมาคมฉกฉวยทรัพย์สินไม่อาจดำเนิน
ต่อไปได้ไม่ว่าเพราะเหตุใด ๆ

เมื่อนายทะเบียนสั่งเลิกสมาคมฉกฉวยทรัพย์สินใด ให้แจ้งคำสั่งเป็นหนังสือพร้อมด้วยเหตุผล
ไปยังสมาคมฉกฉวยทรัพย์สินนั้นภายในสามสิบวัน

มาตรา ๕๓ ในกรณีที่นายทะเบียนสั่งเลิกสมาคมฉกฉวยทรัพย์สิน ตามสั่งเลิกตามมาตรา
๕๒ กรรมการจำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดของสมาคมฉกฉวยทรัพย์สินนั้นมีสิทธิ
อุทธรณ์ต่อปลัดกระทรวง โดยทำเป็นหนังสือยื่นต่อนายทะเบียน ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับคำสั่ง และ
ให้นายทะเบียนส่งคำอุทธรณ์ต่อไปยังปลัดกระทรวงโดยมิชักช้า

ให้ปลัดกระทรวงวินิจฉัยให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันยื่นอุทธรณ์ คำวินิจฉัยของ
ปลัดกระทรวงให้เป็นที่สุด

มาตรา ๕๔ ในกรณีที่นายทะเบียนเพิกเฉย หรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๕๒ เมื่อผู้มีส่วนได้เสีย
ร้องขอ ศาลอาจสั่งให้เลิกสมาคมตามปณิกสงเคราะห์นั้นได้

หมวด ๓

การชำระบัญชี

มาตรา ๕๕ เมื่อสมาคมตามปณิกสงเคราะห์ใดต้องเลิกไม่ว่าด้วยเหตุใด ๆ ให้มีการชำระบัญชี
สมาคมตามปณิกสงเคราะห์นั้น และให้นำความในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์อันว่าด้วยการชำระบัญชี
ห้ามหุ้นส่วนจำกัดและบริษัทจำกัด มาใช้บังคับโดยอนุโลม เว้นแต่พระราชบัญญัตินี้จะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

มาตรา ๕๖ ในการตั้งผู้ชำระบัญชีของสมาคมตามปณิกสงเคราะห์ที่ต้องเลิก ให้ที่ประชุมใหญ่
ตั้งผู้ชำระบัญชี โดยได้รับความเห็นชอบจากนายทะเบียนภายในสามสิบวันนับแต่วันที่เลิกสมาคมตามปณิก
สงเคราะห์หรือนับแต่วันที่ปลัดกระทรวงมีคำสั่งให้ยกอุทธรณ์ แล้วแต่กรณี เพื่อทำการชำระบัญชีของสมาคม
ตามปณิกสงเคราะห์

ในกรณีที่ที่ประชุมใหญ่ไม่อาจตั้งผู้ชำระบัญชีภายในกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง หรือนาย
ทะเบียนไม่ให้ความเห็นชอบในการตั้งผู้ชำระบัญชี ให้นายทะเบียนแต่งตั้งผู้ชำระบัญชีขึ้นทำการชำระบัญชี
สมาคมตามปณิกสงเคราะห์ได้

เมื่อนายทะเบียนเห็นสมควร หรือเมื่อสมาชิกมีจำนวนไม่น้อยกว่าสองในสามของสมาชิกทั้งหมด
ร้องขอต่อนายทะเบียน นายทะเบียนจะแต่งตั้งผู้ชำระบัญชีคนใหม่แทนผู้ชำระบัญชีที่ได้ตั้งไว้ก็ได้

ให้นายทะเบียนจดทะเบียนผู้ชำระบัญชีที่นายทะเบียนให้ความเห็นชอบตามวรรคหนึ่ง หรือผู้
ชำระบัญชีที่ได้รับแต่งตั้งตามวรรคสองหรือวรรคสาม และให้ปิดประกาศชื่อผู้ชำระบัญชีไว้ที่สำนักงาน และที่ว่
การอำเภอแห่งท้องที่ที่สมาคมตามปณิกสงเคราะห์นั้น ตั้งอยู่ภายในสิบสี่วันนับแต่วันที่จดทะเบียนผู้ชำระบัญชี
ผู้ชำระบัญชีอาจได้รับค่าตอบแทนตามที่นายทะเบียนกำหนด

มาตรา ๕๗ ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนจดทะเบียนผู้ชำระบัญชี ให้ผู้ชำระบัญชีปิด
ประกาศไว้ที่สำนักงาน และที่ว่าการอำเภอแห่งท้องที่ที่สมาคมตามปณิกสงเคราะห์นั้น ตั้งอยู่ และประกาศ
โฆษณาในหนังสือพิมพ์แห่งท้องที่ หรือโฆษณาทางวิทยุประจำท้องที่ว่าสมาคมตามปณิกสงเคราะห์ได้เลิกและ
แจ้งเป็นหนังสือไปยังเจ้าหนี้ทุกคน ซึ่งมีชื่อปรากฏในสมุดบัญชีหรือเอกสารของสมาคมตามปณิกสงเคราะห์
หรือปรากฏจากทางอื่น เพื่อให้ทราบว่สมาคมตามปณิกสงเคราะห์นั้นเลิกและให้เจ้าหนี้ยื่นคำทวงหนี้แก่ผู้ชำระ
บัญชี

มาตรา ๕๘ เมื่อสมาคมตามปณิกสงเคราะห์เลิก ให้คณะกรรมการและเจ้าหน้าที่ของสมาคม
ตามปณิกสงเคราะห์มีหน้าที่จัดการรักษาทรัพย์สินทั้งหมดของสมาคมตามปณิกสงเคราะห์ไว้จนกว่าผู้ชำระบัญชี
จะเรียกให้ส่งมอบ

ผู้ชำระบัญชีจะเรียกให้คณะกรรมการ หรือเจ้าหน้าที่ของสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์
ส่งมอบทรัพย์สินตามวรรคหนึ่ง พร้อมด้วยสมุดบัญชีเอกสารและสิ่งอื่นเมื่อใดก็ได้

มาตรา ๕๕ ผู้ชำระบัญชีต้องทำบัญชีของสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ โดยมีชักช้า
ส่งให้ผู้สอบบัญชีเพื่อตรวจรับรองว่าถูกต้อง และในกรณีจำเป็นอาจร้องขอให้นายทะเบียนตั้งผู้สอบบัญชีเพื่อ
ตรวจสอบงบดุลนั้นได้

เมื่อผู้สอบบัญชีรับรองงบดุลแล้วให้ผู้ชำระบัญชีเสนองบดุลต่อที่ประชุมใหญ่ เพื่ออนุมัติแล้ว
เสนองบดุลนั้นต่อนายทะเบียน

มาตรา ๖๐ เมื่อได้ชำระบัญชีแล้ว ถ้ามีทรัพย์สินเหลืออยู่จะแบ่งให้แก่สมาชิกสมาคมฌาปนกิจ
สงเคราะห์ไม่ได้ ทรัพย์สินนั้นจะต้องโอนไปให้แก่สมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์อื่น หรือนิติบุคคลที่มี
วัตถุประสงค์เกี่ยวกับการกุศลสาธารณะ ตามที่ได้ระบุไว้ในข้อบังคับของสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ หรือตามมติ
ของที่ประชุมใหญ่ ในกรณีที่มีได้ระบุไว้ในข้อบังคับหรือที่ประชุมใหญ่ไม่ได้มีมติไว้ ให้ทรัพย์สินนั้นตกเป็น
ของแผ่นดิน

หมวด ๘

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๖๑ ผู้ใดดำเนินกิจการการฌาปนกิจสงเคราะห์ โดยมีได้จดทะเบียนสมาคมฌาปนกิจ
สงเคราะห์หรือขึ้นทะเบียนการฌาปนกิจสงเคราะห์ตามพระราชบัญญัตินี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี
หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๖๒ ผู้ใดเป็นสมาชิกของการฌาปนกิจสงเคราะห์ โดยรู้ว่าการฌาปนกิจสงเคราะห์นั้น
มิได้จดทะเบียนเป็นสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์หรือขึ้นทะเบียนการฌาปนกิจสงเคราะห์ตามพระราชบัญญัตินี้
ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท

มาตรา ๖๓ ผู้ใดใช้คำแสดงชื่อในธุรกิจว่า “ ฌาปนกิจสงเคราะห์ ” หรือคำอื่นใดที่มี
ความหมายเช่นเดียวกันอันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๕ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท และปรับอีกไม่
เกินวันละห้าร้อยบาท จนกว่าจะได้เลิกใช้

มาตรา ๖๔ ในกรณีที่สมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๖ วรรคหนึ่งมาตรา
๑๗ หรือมาตรา ๒๐ มาตรา ๓๖ มาตรา ๓๗ มาตรา ๓๘ หรือมาตรา ๓๙ หรือมาตรา ๓๑ กรรมการทุกคน
ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าตนมิได้มีส่วนในการกระทำความผิดของสมาคม
ฌาปนกิจสงเคราะห์นั้น

มาตรา ๖๕ กรรมการผู้ได้รับเงิน หรือทรัพย์สิน หรือประโยชน์อย่างอื่นทำนองเดียวกันจาก
สมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ โดยไม่มีสิทธิที่จะรับได้ตามมาตรา ๓๒ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือ
ปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๖๖ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๓ หรือมาตรา ๓๔ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือ
ปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๖๗ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งนายทะเบียนหรือผู้ซึ่งนายทะเบียนมอบหมายหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ หรือไม่อำนวยความสะดวกแก่นายทะเบียน หรือผู้ซึ่งนายทะเบียนมอบหมายหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามมาตรา ๔๖ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

มาตรา ๖๘ กรรมการหรือเจ้าหน้าที่ของสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ผู้ใดไม่จัดการรักษาทรัพย์สินของสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ หรือไม่ส่งมอบทรัพย์สิน สมุดบัญชี เอกสารและสิ่งอื่นของสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ให้แก่ผู้ชำระบัญชีตามมาตรา ๕๘ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๖๙ ผู้ใดแบ่งหรือโอนทรัพย์สินที่เหลืออยู่เมื่อได้ชำระบัญชีแล้ว ให้แก่บุคคลใดอันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๖๐ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๗๐ นับแต่วันพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ที่จดทะเบียนตามพระราชบัญญัตินี้การฌาปนกิจสงเคราะห์ พ.ศ. ๒๕๑๗ เป็นสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ที่จดทะเบียนตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๗๑ นับแต่วันพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ของส่วนราชการ องค์การของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ ที่ขึ้นทะเบียนตามพระราชบัญญัติการฌาปนกิจสงเคราะห์ พ.ศ. ๒๕๑๗ เป็นการฌาปนกิจสงเคราะห์ของส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ และรัฐวิสาหกิจที่ขึ้นทะเบียนตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๗๒ เมื่อคณะรัฐมนตรีอนุมัติให้เปลี่ยนทุนของรัฐวิสาหกิจใดเป็นหุ้นและจัดตั้งบริษัท และนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ หรือนายทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยบริษัทมหาชน จำกัด แล้วแต่กรณี จดทะเบียนบริษัทนั้น ตามกฎหมายว่าด้วยทุนรัฐวิสาหกิจแล้ว ให้การฌาปนกิจสงเคราะห์ของรัฐวิสาหกิจที่ได้ขึ้นทะเบียนไว้ตามมาตรา ๕๐ แห่งพระราชบัญญัตินี้ ยังคงดำเนินการได้ต่อไปจนกว่าจะมีการจดทะเบียนสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ตามพระราชบัญญัตินี้ และให้โอนบรรดาสินทรัพย์ หนี้สิน และความรับผิดชอบของการฌาปนกิจสงเคราะห์ของรัฐวิสาหกิจนั้นไปเป็นของสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ที่จดทะเบียนแล้วนี้ แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกินหกสิบวันนับแต่วันจดทะเบียนบริษัทตามกฎหมายว่าด้วยทุนรัฐวิสาหกิจดังกล่าว

ในกรณีที่ไม่มีผลการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าเป็นการเลิกการฌาปนกิจสงเคราะห์นั้น

มาตรา ๗๓ ให้บรรดากฎกระทรวง ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งที่ออกตามพระราชบัญญัติการฌาปนกิจสงเคราะห์ พ.ศ. ๒๕๑๗ คงใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้จนกว่าจะมีกฎกระทรวง ระเบียบ ประกาศหรือคำสั่งออกมาใช้บังคับแทนภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร

นายกรัฐมนตรี

อัตราค่าธรรมเนียม

(๑)	คำขอจดทะเบียนสมาคมพาณิชย์สงเคราะห์	ฉบับละ	๑๐๐.-	บาท
(๒)	คำขอจดทะเบียนแก้ไขหรือเพิ่มเติมข้อบังคับ ของสมาคมพาณิชย์สงเคราะห์	ฉบับละ	๕๐.-	บาท
(๓)	คำขอจดทะเบียนตั้งหรือเปลี่ยนตัวกรรมการ ของสมาคมพาณิชย์สงเคราะห์	ฉบับละ	๕๐.-	บาท
(๔)	คำขอตรวจหรือคัดเอกสาร เกี่ยวกับสมาคมพาณิชย์สงเคราะห์	ฉบับละ	๕๐.-	บาท
(๕)	คำขอเกี่ยวกับสมาคมพาณิชย์สงเคราะห์อย่างอื่น นอกจาก (๑) (๒) (๓) และ (๔)	ฉบับละ	๒๕.-	บาท
(๖)	ใบสำคัญแสดงการจดทะเบียนสมาคมพาณิชย์สงเคราะห์	ฉบับละ	๕๐๐.-	บาท
(๗)	ใบแทนใบสำคัญแสดงการจดทะเบียนสมาคมพาณิชย์สงเคราะห์	ฉบับละ	๑๐๐.-	บาท
(๘)	การรับรองสำเนาเอกสารเกี่ยวกับสมาคมพาณิชย์สงเคราะห์	ฉบับละ	๒๕.-	บาท

หมายเหตุ เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่การดำเนินการสมาคมพาณิชย์สงเคราะห์ทางการเงินตามที่พระราชบัญญัติการพาณิชย์สงเคราะห์ พ.ศ.๒๕๑๗ กำหนดไว้ไม่เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมปัจจุบันและวิธีการควบคุมสมาคมพาณิชย์สงเคราะห์ตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวยังไม่รัดกุม พอที่จะป้องกันการฉ้อโกงและการแสวงหาผลประโยชน์จากกิจการพาณิชย์สงเคราะห์ของกรรมการและเจ้าหน้าที่ของสมาคมได้ ทำให้สมาคมได้รับความเสียหาย สมควรปรับปรุงพระราชบัญญัติการพาณิชย์สงเคราะห์ พ.ศ. ๒๕๑๗ เพื่อให้การคุ้มครองและรักษาผลประโยชน์ของประชาชนที่เป็นสมาชิกสมาคมพาณิชย์สงเคราะห์ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการบริหารงานของคณะกรรมการสมาคมพาณิชย์สงเคราะห์ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้